

SON § 40 Mål och budget 2025-2027

Ärendenummer: SON 2024/6

Paragraf föregående instans: SON/AU § 32

Socialnämndens beslut

- Socialnämnden antar Mål och budget 2025-2027.
- Socialnämnden begär att regionfullmäktige tilldelar socialnämnden driftbudgetmedel enligt sammanställning Behov av tillskott till driftbudget 2025, i prioritetsordning.
- Socialnämnden begär att regionfullmäktige tilldelar socialnämnden investeringsmedel enligt sammanställning Investeringsbehov 2025-2029.

Sammanfattning

Socialnämndens uppdrag är att bidra till goda livsvillkor för människor som vistas på Gotland. Nya mål gäller från 2024 och har inte utvärderats ännu men för att nå målen till fullo kan det behövas resurser. Socialförvaltningen anser att målen behöver kompletteras med ett mål till som är direkt kopplat till brukarna och som handlar om bemötande: Alla som tar del av socialnämndens tjänster och insatser ska uppleva ett bra och respektfullt bemötande.

Utifrån nuläget och SKR:s ekonomirapport finns det stora utmaningar framåt, både vad avser kostnadsutveckling med tanke på hur konjunkturen utvecklas och volymutveckling kopplat till demografin. Andelen av befolkningen i yrkesaktiv ålder minskar och andelen över 80 år ökar rejält. Inom socialförvaltningens verksamheter råder i vissa fall brist på arbetskraft samtidigt som den redan kännbara befolkningsutvecklingen ökar efterfrågan på förvaltningens tjänster. Socialförvaltningen arbetar för att säkerställa kompetensförsörjningen genom att attrahera, rekrytera, behålla och utveckla nya eller befintliga medarbetare. Förvaltningen arbetar för att skapa en så hållbar bemanning som möjligt inom alla verksamheter och utmaningarna finns framförallt inom förvaltningens dygnet-runt-verksamheter.

Socialförvaltningens ekonomi har varit i balans de senaste åren. Bedömningen är att förvaltningen nu är på väg in i ett försämrat ekonomiskt läge:

- demografisk utveckling, fler äldre och ökade behov av insatser
- statsbidragen minskar
- allmänna kostnadsökningar
- förändrad lagstiftning leder till behov av utökning av verksamhet
- beredskapsläget som ökar behov av resurser.

Det är högst väsentligt att socialförvaltningen kompenseras för:

- demografisk förändring genom tillskott från resursfördelningsmodell äldreomsorg

- ökade kostnader för löner och prioriterade grupper
- ökade kostnader för externa avtal 21 mnkr
- skyddat boende 2 mnkr i tillskott från generellt statsbidrag hos regionstyrelseförvaltningen (förändrad lagstiftning).

Övriga behov av budgettillskott är

- avhopparverksamhet 1 mnkr (förändrad lagstiftning)
- motverka normbrytande beteende och inrätta social insatsgrupp (SIG) 2 mnkr
- underfinansiering av LSS-verksamheten 65 mnkr
- inrätta stödboende 8,2 mnkr (enligt förändrad lagstiftning).

För att behålla en ekonomi i balans måste socialförvaltningen fokusera på att sänka sjuktalet, arbeta med bemanning och personalekonomi samt ha god ekonomisk hushållning genom effektiva processer. Förvaltningen behöver också fortsätta att ha kontroll på externa avtal, detta förebygger också välfärdsbrott. Arbetet med att införa nya arbetssätt måste fortsätta. Arbetet med förebyggande insatser är väsentligt, till exempel vad gäller anhörigstöd och barn och ungdomar som begår brott. Ny eller förändrad lagstiftning ställer krav på utökad verksamhet så som att inrätta stödboende, arbeta med avhopparverksamhet samt arbeta med skyddat boende. Detta kan inte finansieras inom befintlig budget.

Socialförvaltningen har ett ökat behov av vård- och omsorgslokaler, främst beroende på att antalet äldre invånare ökar. Därför kommer det vara stora investeringsäskanden från socialnämnden de närmaste åren och kostnadsökningar kopplat till detta. Det allmänna kostnadsläget just nu gör att det är svårt att bedöma investeringsutgifter framåt.

Investeringsbehov 2025-2029 (uppdelning per år, se Mål och budget)

2024-2025 BESLUTAD Äldreboende Klintehamn 183 mnkr totalt

2025-2028 Äldreboende Visby 287 mnkr

2026 Stödboende beroende 25 mnkr

2027 Bostad med särskild service SoL 40 mnkr

2028 Bostad med särskild service LSS 35 mnkr

2028-2029 Äldreboende Slite 277 mnkr

2025-2029 årlig pott på 8 mnkr för lokalanpassningar, utrustning och välfärdsteknik.

Ärendets behandling under mötet

Anna-Lena Gutedal, ekonomichef, föredrar ärendet.

Socialnämndens ledamöter resonerar kring prioriteringsordningen gällande driftbudgeten och är överens om att de vill göra ändring så att prioriteringsordning ser ut enligt följande:

Grundläggande behov till driftbudgeten:

- Demografisk utveckling (resursfördelningsmodellen)
- Avtalsrörelse (kompensation för löneökningar)
- Externa avtal, 21 mnkr
- Skyddat boende, 2 mnkr (generellt statsbidrag RSF)

Högt prioriterade och lagstyrda behov av tillskott till driftbudgeten:

1. Normbrytande beteende/social insatsgrupp, 2 mnkr
2. Avhopparverksamhet, 1 mnkr
3. LSS-verksamhet, 65 mnkr
4. Stödboende 8,2 mnkr

Förvaltningen behöver därmed ändra i mål- och budgetskrivelsen så det överensstämmer med ovan prioritering även där, under rubriken ”Behov av tillskott till driftbudget 2025”.

Ordförande yrkar att socialnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag och att ovan beskrivna ändring avseende prioriteringsordning görs i mål- och budgetskrivelsen.

Ordförande finner bifall till yrkandet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse socialförvaltningen daterad 2024-03-12

Mål och budget 2025-2027 daterad 2024-03-12

Bilaga 1 budget 2025 social insatsgrupp

Bilaga 2 budget 2025 stärkta rättigheter för barn och vuxna i skyddat boende

Skickas till

RS registrator

RSF ekonomi och styrning

SOF Anna-Lena Gutedal, ekonomichef